

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst – TkØ:

På plass i egne lokaler

Som det siste av kompetansesentrene er TKØ på plass i egne lokaler, sentralt plassert på Majorstua i Oslo. Etableringsprosessen er ikke riktig ferdig enda, men planen er å få alle spesialitetene på plass i et fullverdig kompetansesenter i løpet av ganske kort tid.

Det er en stund siden dere flyttet inn. Hvordan trives dere?

– Vi trives veldig godt i de nye lokalene, sier direktør ved TKØ, Hilde Vogt Toven. Vi overtok lokalene første november i fjor, og det har vært en del etterarbeid med å få ting på plass, både når det gjelder interiør og det bygningsmessige. Vi overtok jo ganske tomme lokaler, uniter var på plass, men ikke noe annet. Vi er fremdeles ikke helt ferdige med å utruste behandlingsrommene. Nå er vi inne i en fase hvor vi får nye ansatte, det er fortsatt under oppbygning.

– Hvor mange ansatte regner dere med å ha når alt er ferdig?

Fra venstre: kommunikasjonsrådgiver og nettedaktør Vibeke Almaas, direktør for TKØ, Hilde Vogt Toven og styreleder og direktør for tannhelsetjenesten i Østfold, Per David Cleve Søhoel.

– Det vil bli ca. 23–24 ansatte. Da er det meningen at alle spesialiteter skal være representert, sier Toven. Det er ikke på plass riktig enda, men vi er på vei. Nye tannhelsesekretærer og ny klinikkleder har vi også ansatt. Vi har videre en plan om å utvide forskningsstaben. Her har vi en forskningsleder, to forskere og en prosjektmedarbeider. Det kommer en forskningskoordinator i august, og vi skal lyse ut en forskerstilling til.

Spesialister

– Hvor mange spesialister har dere ansatt så langt?

– I dag har vi to pedodontister, og det er det. Pedodonti er en breddespesialitet i seg selv, så dette er svært viktig å ha på plass. Vi har et tydelig mandat i å jobbe mot de oppgavene som det offentlige har ansvaret for, så vi tenker at det er en god start. Men også priori-

terte grupper har behov for flere spesialiteter, så vi har en plan om å rekruttere alle spesialistområdene, sier Toven.

– Hvordan er fordelingen mellom klinikk og forskning når det gjelder spesialistene?

– I utgangspunktet er det slik at spesialistene som begynner her har en stilling som er fordelt mellom klinisk virksomhet ca. halvparten av tiden, 25 prosent er viet til veiledning, og 25 prosent til forskning. Dette er noe som er under oppbygging, så her må vi se hvilke problemstillinger man vil fordype seg i. Forskjellige personer vil kanskje ha litt forskjellige preferanser. Vi må se hvilke spesialister vi får og hvilke interesser de har også. Mesteparten av fokuset vil være på den kliniske virksomheten. Vi skal jo gi et tverrfaglig behandlingstilbud, så for oss er det viktig å få inn de andre spesialitetene også.

Behandlingsrom.

Tannhelsesekretærene spiller en svært viktig rolle ved TOO-senteret. Her ved (fra venstre) Unni Kvam og Fatmire Zeneli.

– Det er mange som ønsker seg delidsstillinger, men her har vi begrensninger på hvor mange vi skal ha, og hvor store stillingsprosentene det skal være. Men dette må vi ta etter hvert, med de enkelte kandidatene, sier Toven.

– Hvordan er rekrutteringssituasjonen når det gjelder spesialister?

– Vi lyste ut stillinger i september, men det har også vært en del som har tatt uformell kontakt. Vi starter en ny rekrutteringsrunde nå. Om det er vanskelig å rekruttere eller ikke er nok litt avhengig av spesialitet. Jeg har inntrykk av at noen spesialiteter er vanskeligere å rekruttere enn andre. Det var for eksempel ingen endodontister som søkte sist vi utlyste. Men dette kan jo selvsagt være tilfeldigheter. På den annen side har vi også merket større interesse fra noen spesialiteter enn andre.

Statlige føringer for spesialistutdanningen

– Hvordan er kontakten med universitetet i Oslo?

– Jeg har vært i møte med rektor, dekan og fakultetsdirektør ved Universitetet i Oslo senest i dag. Det er spesielt på to områder hvor vi tenker at det er viktig for oss å samarbeide med universitetet: Det ene er forskningsområdet. De er nestorer innenfor odontologisk forskning – vi er jo en lillebror i denne sammenhengen. Vår tilnærming til forskning er dessuten praksisnær klinisk forskning. Vi tenker også på

tjenesteforskning, noe så å si ingen andre driver med.

– Det andre er den kliniske treningen for spesialistkandidater, det er også et av våre viktige samarbeidsområder.

Nå kommer det statlige føringer på dette området ganske snart. Vi er en arbeidsgruppe under Helsedirektoratet som jobber med dette. Det blir også utført en kartlegging av hvordan spesialistutdanningen for tannleger er organisert i Norge. Denne gruppen kommer med en rapport som skal være ferdig i mai. Jeg sitter i denne arbeidsgruppen, og der sitter også universitetene. Basert på den vil staten komme med noen føringer, og det forholder vi oss til når det kommer.

– På disse to områdene er det viktig for oss å samarbeide med fakultetet. De har i tillegg en faglig tyngde som vi gjerne vil kunne dra nytte av, så vi er i dialog, sier Toven.

Samlokalisering

– Jeg synes også det var gledelig å se at regjeringen har landet på et nytt bygg for odontologisk fakultet, samlokalisert med TkØ. Vi vet at dette er prosesser som tar tid, men vi er villige til å være med i denne prosessen, og vi må få på plass samarbeidssystemene. Vi har forskjellig tilnærming til oppgavene vi har fått, og vi trenger absolutt ikke å konkurrere. Vi skal jo først og

fremst stå til tjeneste for Den offentlige tannhelsetjenesten. Vi har et mandat fra våre eiere, og det er fylkeskommunene. Nå er det etter hvert bare tre: Oppland, Østfold og Hedmark. Oslo har vedtatt å trekke seg ut. Det skjer fra 1. juli i år. Men TkØs mandat er ikke endret og vi forsetter arbeidet med å utvikle TKØ til et fullverdig regionalt odontologisk kompetansesenter som tidligere besluttet, sier Toven.

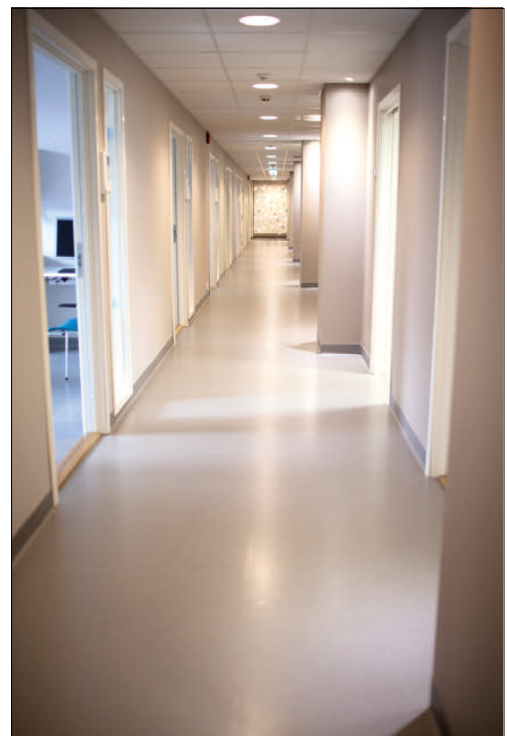
Tidligere har Akershus trukket seg fra TkØ-samarbeidet med virkning fra oktober 2015.

TOO-klinikken

– Hvordan er søkningen til TOO-klinikken (klinikk for torturofre, overgrepssatte og odontofobipasienter)?

– Vi får bekreftet at det er et stort behov, sier kommunikasjonsrådgiver Vibeke Almaas.

– Klinikken kan henvise til TOO-senteret, men pasientene kan også selv ta kontakt. TOO-klinikken har eksistert i tre-fire år, så det begynner å bli et tilbud som er kjent og det henvises stadig flere pasienter. Disse behandlingene er ganske omfattende og de kan ta tid. Vi har satt 10 timer per hode som et omtrentlig gjennomsnitt for behandling, men det er en retningslinje en ikke kan følge til punkt og prikke. Det betyr at noen grupper krever mye ressurser.

Klinikken.

Det er etablert TOO-team i hvert fylke, i Elverum for Hedmark, Lillehammer for Oppland og Moss for Østfold, som registrer det samme: det er torturofre, det er overgrepssatte, som er en ganske stor andel av dem som kommer hit, og så har vi dem som har en ganske sterk odontofobi. De får tid hos psykolog, tannhelsesekretær og tannlege, og det i seg selv er ganske ressurskrevende. Det er fremdeles et prosjekt fra direktoratet, og vi får bare mer og mer bekreftet behovet for det. Vi jobber hele tiden med å nå ut til dem som kan ha nytte av behandlingen, og det vil vi fortsette med, sier Almaas.

E-kurser

– En del av kompetansehevingen dere driver er i form av elektroniske kurser eller e-læring. Brukes det mye?
 – Jeg ser det er enkelte kurs som brukes mer enn andre, sier Almaas. For eksempel er kurset om instrumentlære alltid på topp. Dette er små korte kurs. Og så har vi to kurs om smittevern, hvor det ene er ganske stort, og det er også et kurs i journalføring. Disse kursene brukes flittig.

Vi har ikke fått gjort så mye med e-læring det siste året, grunnet andre ting. Men vi kommer tilbake til det nå framover. Vi kommer med en liten test/

sjekklister om antibiotika hvert øyeblikk.

Kursproduksjonen henger også sammen med personalet her. Når vi får flere spesialister får vi også mer kompetanse på huset som vi kan bruke til å lage nye kurs. Etter hvert får vi se hva det er behov for, og hva som finns fra før, slik at vi lager kurs innen aktuelle områder som per i dag ikke har e-kurs, sier hun.

Veien fremover

– Vil du si litt mer om hvordan du ser på planene for fremtiden? spør vi Hilde Vogt Toven.

– Svært positivt. Vi har jo hatt et år og vel så det med mye arbeid rundt å faktisk få etablert oss i disse lokalene og få til en litt mer fast ordning. Ikke leie lokaler og være forskjellige steder i Oslo. Vi trenger nok sikkert et år til for å få alt vi trenger på plass og få de ansatte vi ønsker oss, og få pasienter og tannhelsetjenesten til å bruke oss. Men tilbakemeldingene er positive. Jeg ser at tannleger ringer – og at det er et behov der ute for et tverrfaglig tilbud. Også når andre har stengt.

– Hos Den offentlige tannhelsetjenesten får vi veldig positive tilbakemeldinger. Jeg snakket med hele Østfold i forrige uke, og da kom jo folk med

Resepsjonen.

Venterommet.

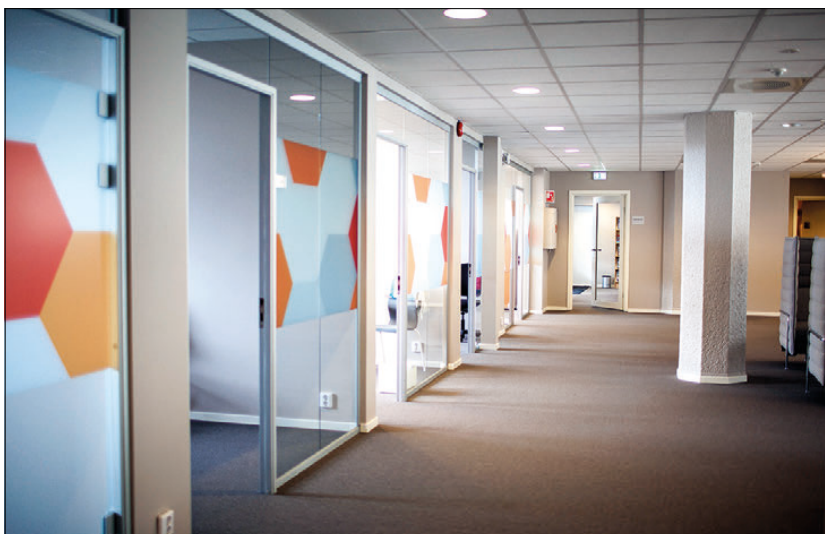
ideer både når det gjelder forskning og med ønske om hospitering, om å kunne få små kurs, ulike tiltak som bidrar til kompetanseheving, og kanskje også variasjon ute i tjenesten. For det er jo hele formålet med etablering av kompetansesentrene, det å bidra til et kompetanseløft i tjenesten.

– Vårt mandat er å være henvisningsinstans, drive rådgivning, og i tillegg drive med praksisnær klinisk forskning, samt etterutdanning. Så er det i tillegg spesialistutdanning, det vil si klinisk trening for spesialistkandidater. Men dette får vi jo føringer på, så det ligger utenfor vårt ansvarsområde.

– Når skal dere ha innvielse av lokalene?

– Den 21. september. Vi holder akkurat på med å lage invitasjoner, avslutter hun.

Tekst og foto: Kristin Aksnes

Lyse lokaler for forskning og administrasjon.